

478

PARTIJ VAN DE ARBEID STEMMEN

OOK NU!

**WOENSDAG 31 MEI
LIJST 3**

Dit zijn de kandidaten van de Partij van de Arbeid

1. Grevil Emen
Vasalen 8

2. Arie Vermeulen
Broede Steeg 27

3. Hubert de Laet
Peperstraat 70

4. Piet Verbunt
Jan van Eyckstr. 16

5. Wim v.d. Meer
Heistweg 24

6. Cees Marsé
Lijsterbosaan 21

7. Grevil Ficzavet-
v.d. Lubbe
Jan Steenstraat 1

8. Rijk Kluytmans
Peelestraat 26

9. Antonette
Kozmans - de Kort
Peelestraat 102

10. Wim Moonen
Terburgthweg 29

11. Stef Willemsen
Nic. v. Eschstr. 88

12. Ina Willems-
Tholent
Gem. hoekje 129

13. Jo v.d. Meer-
Ingenhoven
Boxteisebaan 81

14. Ralph Russ
Burg. Canterst. 25

15. Jan Lubberding
Burg. Soeylaan 8

16. Folkert Wilmsa
Herfag. Herfag 11

17. Arie Broux-
de Jonge
Huisvestweg 77

18. Leo v. Slippert
Rietstraat 41

19. Harry van
Duynhoven
Heudensebaan 7

foto's: Jan Vlamhock

**WILT U ONS VOLLEDIG PROGRAM?
WILT U EEN AFFICHE OPHANGEN?**
*bel een van onze kandidaten,
u kent er vast een*

PROGRAMMA

Met genoegoeden bieden wij de inwoners van Oisterwijk het programma van de Partij van de Arbeid aan voor de gemeenteraadsverkiezingen van 31 mei a.s. (en de 4 jaren daarna). Als titel hebben wij een roos gekozen uit het werk van de socialistische dichter Carel Steven Adams van Schellema: **DE RODE ROOS VOOROP**. Met dit motto willen wij uitdrukken dat de Partij van de Arbeid (symbool: rode roos in de vuist) voorop wil lopen in de strijd voor een rechtvaardiger samenleving. De Partij van de Arbeid kan in Oisterwijk alleen voorop lopen als ze voldoende steun krijgt van de kiezers. Dit verkorte programma geeft u een indruk van datgene waarvoor de PvdA-mensen zich de komende 4 jaar willen gaan inzetten.

31 mei 1978:

de rode roos voorop

Demokratisering in Oisterwijk.

- Verbetering van de communicatie tussen het gemeentebestuur en de bevolking.
- Stichtingen die gemeenschappelijke belangen behartigen moeten democratisch functioneren, waardoor toezicht op het beleid van deze stichtingen mogelijk wordt.
- De oprichting van een bureau voor rechtshulp, dat de burgers duidelijker kan informeren over de mogelijkheden om beroep aan te leggen op alle mogelijke gebieden.
- Het personeelsbeleid van de gemeente moet gelijke tred houden met de maatschappelijke ontwikkelingen.
- Er moeten rechtstreekse verkiezingen komen voor stadsgewestraad.

Welzijn in Oisterwijk.

- Uitbreiding van de maatschappelijke dienstverlening.
- Het stimuleren van hulpdiensten in de gezondheidszorg (huisarts, wijkverpleging, maatschappelijke werk, tandarts en polikliniek).
- Het edukatief plan voor volwassenen moet worden uitgevoerd.
- Er moet een allesomvattend welzijnsplan voor Oisterwijk komen waarin opgenomen de recreatie, edukatie en zorg.
- Sportaccommodaties dienen waar mogelijk opengesteld te worden voor recreatieve doelen (bijv. in vakantietijd).

Wonen in Oisterwijk en de verdeling van de ruimte.

- Tegengaan van verkrachting door woningen op tijd te verbeteren in overleg met bewoners.
- Er moet een commissie worden gevormd voor de woningtoewijzing.

- Veel aandacht dient te worden geschonken aan de woonomgeving: woonerven, beschutte speelreinen, geen autoverkeer in de woonwijken en de medezeggenschap van de bewoners over hun directe omgeving.
- De woningbouwvereniging dient democratisch te functioneren.
- De achterstand m.b.t. woonruimte voor alleenstaanden en tweepersoonsbuitenvoerders moet meer aandacht krijgen: vrouwen dienen ook bij de toewijzing van woningen dezelfde rechten te krijgen als mannen.
- Grondperven in de vrijekeurbouwkosten moeten aan een maximum oppervlak worden gebonden.

De schoolwereld van Oisterwijk.

- Er moet een duidelijk plan komen voor een gemeentelijk onderwijsbeleid.
- De Partij van de Arbeid is voor openbaar voorliggend onderwijs waarin de inpraak van ouders en leerlingen gegarandeerd wordt.
- Begeleiding van de scholen door een schooladviescomité heeft voor de Partij van de Arbeid grote voorrang.
- De subsidiering van kinderdagverblijven en peuterspeelzalen moet gewaarborgd zijn tot blijven.
- Initiatieven m.b.t. dagmavo's voor volwassenes (vg. moeder-mavo's), brugklassen voor vrouwen en open school dienen met kracht te worden gestuurd.

De werkgelegenheid en sociale aangelegenheden.

- Aan bedrijven die zich willen vestigen moeten garanties worden gegeven voor het aantal en de kwaliteit van de arbeidsplassen voor Oisterwijk.
- Industrieregion moet in erfpacht worden uitgegeven, om daardoor speculaties tegen te gaan.
- De gemeente moet streeven naar een uitbreiding van de werkgelegenheid door het aantrekken van milieu-vriendelijke bedrijven.
- Bestaande Oisterwijkse bedrijven moeten ruimte krijgen zich te ontwikkelen op rendabel te werken, maar dit mag in geen geval ten koste van de werkgelegenheid gaan.
- Er moet een adviescommissie Algemene Oijstandswaak komen, die aanvragen voor bijstand behandelt.

Milieu en energie.

- De commissie milieubesef moet echte bereyngingsplannen krijgen.
- Handen af van het natuurgebied en daarvoor desnoods bestemmingsplannen wijzigen.
- Begeleiden van de dagrecreatie op ons relatief kleine oppervlak.
- Ondersteuning van groepen die leven voor milieubescherming en edukatie.
- Ruime voorlichting geven over het gebruik van brandstoffen en energiebesparende gedragwijzen.
- Het gebruik van verdeelingsmiddelen moet worden tegengegaan.

Oisterwijk en is voorzitter van de PvdA-afdeling Oisterwijk. Hij heeft het diploma HBS b en nadat hij enkele jaren in „het zakenleven“ gewerkt had, is hij in de avonden de zesjarige studie wiskunde MOB gaan doen! Op het ogenblik geeft hij les aan een middelbare school.

Hij streeft naar het opbouwen van een **maatschappij waarin eerlijk delen en samen beslissen normaal is**, waardoor iedereen binnen zekere grenzen vrijheid heeft en zijn of haar eigen leven voor zover de maatschappij dat toelaat naar eigen idee kan inrichten.

Het is hem duidelijk geworden dat er maar één manier is om dit te bereiken, niet alleen stemmen op een politieke partij die dit nastreeft, maar ook lid worden van die partij. Vandaar zijn lidmaatschap van de Partij van de Arbeid. Hij wil zich voor dit alles inzetten, ook binnen Oisterwijk.

**Jan Lubberding
Burg. Suyslaan 8**

Hij is geboren in Aalten (Gld.) en 33 jaar. Hij woont al 6 jaar in Brabant en de laatste 2½ jaar in Oisterwijk. Nadat hij enkele jaren heeft gewerkt als personeelschef bij een industrieel bedrijf, is hij thans betrokken bij de opleiding van personeelsfunctionarissen en arbeidsbemiddelaars aan de Leergangen in Tilburg. Vanuit die functie is het niet zo vreemd, dat hij belangstelling heeft voor de relatie onderwijs en arbeidsmarkt en uiteraard het personeelsbeleid in arbeidsorganisaties. Van dit laatste vindt hij nog maar zelden voorbeelden, die aangeven, dat het personeelsbeleid is van en voor de mensen uit het bedrijf. De gemeente heeft - als grootste werkgever - in deze ook een taak. Niet alleen zelf de zaken op een rijtje zetten - of zelfs als voortloper fungeren - maar ook te bevorderen dat de Oisterwijkse bedrijven aan de werkers een goed arbeidsklimaat bieden. Hij is verder lid van het schoolbestuur voor speciaal onderwijs. Als sportrecreant vindt hij dat de gemeente haar inwoners alle sportieve mogelijkheden moet geven die zij wensen. De aanleg van een trimbaan zou hij zeker toejuichen.

**Folkert Wijnsma
Hertog Hendriklaan 11**

Geboren 21 november 1934 in Leeuwarden. Opleiding: Lagere school en daarna landarbeider. Was in die tijd lid van de ARP tot zijn 22e jaar. Toen PvdA lid en vaksbondskaderlid in Friesland en fabrieksarbeider in Leeuwarden.

Aktief in de afdeling en sinds 20 jaar lid van het NVV en de PvdA. Zit als beklingskriter in de PvdA en het NVV, tevens schoolhoofd door kurassussen van het NVV en begeleidt jonge NVV-leden in de verzoenbond door het streekwys van OAO's en rijtjedenbestuut. Woonst sinds 6 jaar in Oisterwijk met vrouw en 2 kinderen. Hij is aan beroep vrachtwagenchauffeur.

**Adri Bours-de Jonge
Scheepersdijk 77**

Adri is afkomstig uit de provincie Zeeland, waar ze ook haar jeugd heeft doorgebracht. Na de middelbare school werkte zij bij een bankinstelling. Na enkele jaren is zij een opleiding gaan volgen aan de Sociale Akademie in Breda, waar zij afstudeerde als maatschappelijk werker. Als zodanig werkte zij in Roosendaal, Vlissingen en Berkel-Enschot. Zij woont sinds 1970 in Oisterwijk, is gehuwd en moeder van 2 kinderen. Naast haar beroep van huisvrouw houdt zij zich actief bezig met een aantal zaken, die haar interesse hebben, zoals: vrouwenemancipatie - verantwoordelijke voeding - alternatieve gezondheidszorg. Verder werkt zij mee op de school van haar kinderen.

Als overtuigd kristen heeft zij gekozen voor een socialistische partij. Zij neemt deel aan het werk van de Roole Vrouwen. Haar politieke interesse gaat uit naar welzijn, milieu en onderwijs.

**Leo van Stippert (de Stip)
Rietstraat 41**

werd 36 jaar geleden in Eindhoven geboren als zoon van een fabrieksarbeider. Hij ging daar ook naar de HBS en ondervond aan den lijve wat het betekent, als je schoolvrienden uit een ander milieu komen. Hij ging dan ook voortijdig van school en begon te werken als expeditiebediende. Door toeval kreeg hij daarna met computers te maken en werkt sindsdien in deze branche. Na zijn militaire dienstdienst begon hij aan een jarenlange verkenningstocht door Nederland en woonde in Amsterdam, Veldhoven, Heerlen, Groningen en Den Haag. Door avondstudie wist hij een deel van zijn achterstand in te halen. Vijf jaar geleden kwam hij met vrouw en 2 zonen in Oisterwijk wonen. Hij werkt in Drunen bij ALCOA het vroegere Lips Aluminium.

Hij vindt dat er veel meer gedaan moet worden aan onderwijs en vorming van volwassenen. Ook het onderwijs voor onze kinderen verdient veel meer aandacht, waarbij de school veel ophef moet zijn en een ontmoetingsplaats worden tussen ouders, kinderen en leerkrachten. Dat is een van de redenen waarom hij een voorstander is van openbaar onderwijs want daar komen kinderen van alle gezindten bij elkaar en wordt geen hoxje mentaliteit gecultiveert.

Hij is bestuurslid van de Vereniging voor Openbaar Onderwijs ald. Oisterwijk en lid van de ouderkommissie van „De Klankenduiet“.

**Harry van Duijnhoven
Heusdensebaan 7**

is 34 jaar en woont sinds 1975 in Oisterwijk. Was tot dat jaar betrokken bij de kaderkursussen van de Partij van de Arbeid. In 1975 overgestapt naar het schoolingswerk van de vakbeweging. Is vooral

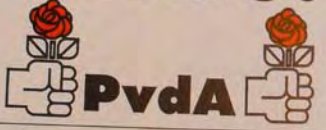
bezig met de medelidingschap van deelnemers in de ondernemingsraden aan het A.O. de Bruijnhuis. Voorstander van een sterke onafhankelijke arbeidersbeweging, te daaren toe verdedigd over het wegvallen van hiergeborenen werkmakergroepen uit de gemeentebestuur, zodat alle werkmakere onderdaand kunnen stemmen op de Partij van de Arbeid.

WAT DEED DE PARTIJ VAN DE ARBEID IN DE AFGELOPEN 4 JAAR

- Veel mensen vinden dat verkiezingsprogramma's veelal bol staan van hulle leuzen. Daarom stellen wij u een overzicht overzicht geven van enkele zaken die in de periode 1973 door de Partij van de Arbeid in de gemeenteraad zijn bespeld.
- openbaarheids van kommissievergaderingen. Na drie jaar vchten tegen de bierkaai, gereanceerd in oktober 1977.
- het schrappen van nieuwe bouwplanning mogelijkheden door behoud van de Waterloren.
- meer aandacht voor welstaansniveau in Pannenschuur (bouw meer als buiten de woningen).
- vernieuwing van duplexwoningen in de Bokdebeelen, Tilburgseweg, en Rijksoverzeilaan, geat gebouwd.
- krachtige ondersteuning van de wester van een groot aantal mensen voor openbaar onderwijs. Het openbare school komt in het voorplan.
- blijvende huivering van de bibliotheek. Na drie jaar aanhoudende stilte nu voor de deur.
- nieuwe huisvesting voor de muzikant school.
- uitbreiding van de werkgelegenheid tot burgemeester. Heert gne. De nieuwe aanbestedingsplan toegevoegd.
- verhoging van het bedrag per lesling voor het lager onderwijs (met sprongen omhoog gegaan).
- oprichting van de sportvereniging (is nog niet gebeurd).
- we zullen een nieuw gemeentelijk administratiegebouw op het terrein van de Hultkat Doren, bestrijden. Als het nodig is (dat staat voor ons nog niet vast) dan kan dat gebouwd worden aan de Kerkstraat 10. Herman van Amelsdort, met de afgekeurde school daar tevens in begreep.
- het jeugd welzijnbeleid en het schooltief plan.
- behoud van natuur, recreatie en sportterreinen (hanskamp, Oisterwijksterren, Navelsteijn) is gebuurt.

OOK NU!

29 Maart j.l. stemden 3.178 Oisterwijkers op een progressieve partij:

PvdA:	2703
PPR	98
D'66	319
PSP	58
	3178

dat was ruim 30% van de uitgebrachte stemmen.

in
OISTERWIJK

„DE RODE ROOS VOOROP”

VERKIEZINGSPROGRAMMA VOOR DE GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 1978

Met genoegen bieden wij de inwoners van Oisterwijk het P.v.d.A.-programma aan voor de gemeenteraadsverkiezingen van 31 mei 1978. Als titel hebben wij een regel gekozen uit het werk van de socialistische dichter Carel Steven Adema van Scheltema: DE RODE ROOS VOOROP.

Met dit motte willen wij uitdrukken dat de P.v.d.A. (symbool: rode roos in een vuist) voorop wil lopen in de strijd voor een rechtvaardiger samenleving. De P.v.d.A. kan in Oisterwijk alleen voorop lopen als ze voldoende steun krijgt van de kiezers. Wij nodigen u daarom uit dit programma eens rustig door te lezen. Misschien vindt u er veel van uw wensen in terug, zodat u met een gerust hart kunt besluiten P.v.d.A. te kiezen.

In elk geval bent u na het lezen van dit programma geïnformeerd over het beleid dat de Oisterwijkse P.v.d.A.-mensen de komende vier jaar willen gaan voeren.

31 mei 1978: DE RODE ROOS VOOROP!

1. DEMOCRATIE IN OISTERWIJK

Democratie betekent letterlijk: heerschappij van en door het volk. Dit geldt zeker ook voor het besturen van een gemeente. Er is geen eenstemmigheid over de vraag of het bestuur van een gemeente democratisch genoeg is. Denk maar eens aan de benoemde, niet door het volk gekozen, burgemeester.

Het besef, dat de gemeentelijke democratie niet volmaakt is, breekt steeds meer door. Velen geven toe, dat een grotere openheid in het beleid nodig is en dat we de inwoners meer bij het bestuur moeten betrekken, denk bijvoorbeeld aan de grote ervaring die ouderen hebben. De kernvraag daarbij is, hoe we voor de burgers de beste mogelijkheden kunnen scheppen om direkte invloed uit te oefenen op het gemeentelijk beleid.

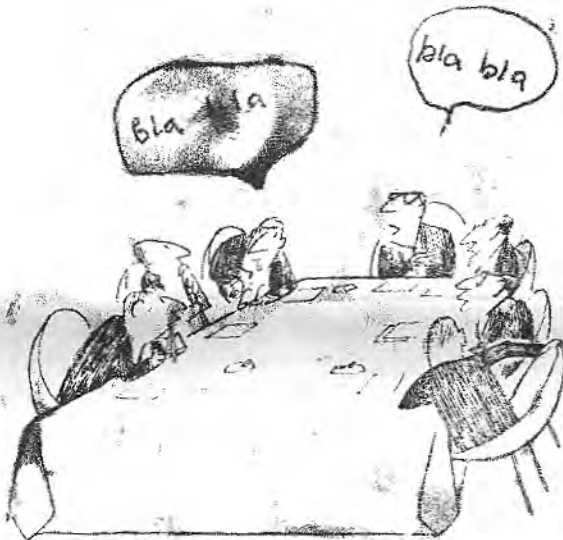
NAAR ONZE MENING IS HET GEMEENTEBESTUUR IN OISTERWIJK NIET OPEN GENOEG. Door de volgende maatregelen kunnen we deze toestand veranderen:

- a. Verbetering van de communicatie tussen gemeentebestuur en bevolking door o.a.:
  - vroegtijdige bekendmaking van gemeentelijke plannen;
  - meer publikatie over raads- en commissievergaderingen;
  - stimulering van initiatieven uit de bevolking;
  - openbaarmaking van alle raadscommissies;
  - aanvaarding van buurt- en/of wijkcomité's, groepen, bonden, buitenlandse werknemers, verenigingen e.d. als gesprekspartners van de gemeente.
- b. De uitgave van een gemeentelijk informatieblad, waarin alle burgers, groeperingen, vakbonden en politieke partijen hun mening kunnen geven.
- c. De mogelijkheid scheppen dat burgers bepaalde voorstellen in de gemeenteraad toelichten en verdedigen. Het publiek moet voor een raadsvergadering de gelegenheid krijgen een mening te geven over de agenda-punten.
- d. Het openstellen van het gemeentehuis en andere gemeentelijke instanties op zodanige tijden, dat zij ook voor overdag werkende mensen toegankelijk zijn (tenminste één avond in de week).
- e. Het gemeentebestuur moet de burgers duidelijker informeren over de mogelijkheden die er zijn tegen het beleid van de gemeente in bercepte gaan. Om de burgers voldoende inzicht te geven in de beroepsmogelijkheden, zou de oprichting van een bureau voor rechtshulp gewenst zijn.
- f. De raadsvergadering dient te worden besloten met een rondvraag.
- g. Stichtingen, die gemeenschappelijke belangen behartigen op het gebied van sport, recreatie, woningbouw, onderwijs, bejaardenzorg e.d., moeten democratisch functioneren, waardoor toezicht op het beleid van deze stichtingen mogelijk wordt.
- h. De werkzaamheden van burgemeester en wethouders moeten meer in de openbaarheid komen, o.a. door het publiceren van een besluitenlijst. B. en W. dienen de raadsleden meer bij de voorbereiding van het beleid te betrekken.

- i. De aanstelling van een derde wethouder zal pas geschieden onder stringente voorwaarden, die een goed en democratisch bestuur ten goede komen.
- j. Zolang er geen rechtstreekse verkiezingen zijn voor het stadsgewest dient de gewestraad alleen adviserende bevoegdheden te hebben.
- k. Het personeelsbeleid van de gemeente gaat ons zeer ter harte. Zonder uitpuittend te zijn, zijn wij van mening, dat de gemeente gelijke tred moet houden met de maatschappelijke ontwikkelingen. Nodig zijn dus: inspraak, medezeggenschap en mogelijke overdracht van bevoegdheden.

Concrete voorstellen zijn o.a.:

- meer functies in deeltijd-arbeid laten vervullen (vrouwen en mannen);
- in advertenties duidelijk aangeven dat zowel vrouwen als mannen kunnen solliciteren;
- meer mogelijkheden voor doorstroming van ambtenaren met lager betaalde functies;
- in het personeelsbeleid wordt voorrang gegeven aan gelijkwaardige vrouwelijke sollicitanten, vooral in die sectoren, waarin weinig vrouwen werkzaam zijn.

WELZIJN IN OISTERWIJK

Solidariteit met de achtergestelden in onze samenleving is een uitgangspunt van de landelijke P.v.d.A. en dus ook van de Oisterwijkse P.v.d.A. Wij zijn gelukkig niet de enigen die opkomen voor de achtergestelden. Ons welzijnsbeleid willen wij hierop richten en hiervoor is veel geld nodig. Dit is voor ons een bewuste politieke keuze.

Tot nu toe waren verschillende instanties, zoals de S.S.O., de Sportstichting en de Maatschappelijke Dienstverlening afzonderlijk bezig op het terrein van het welzijn. Nu de gemeenten zelf de verantwoordelijkheid gaan krijgen voor het welzijnsbeleid is het voor ons een uitdaging om voor en met de betrokkenen in Oisterwijk een zo goed mogelijk welzijnsbeleid van de grond te krijgen.

Omdat de gemeente het beschikbare geld maar één keer kan uitgeven, moet ze goed nagaan waaraan ze het uitgeeft en waarom.

De bestaande instanties maken de welzijnsplannen. De gemeente moet

daarbij informatie verschaffen en de plannen op elkaar afstemmen.

Behalve de bestaande, bekende taken moet het volgende in Oisterwijk aandacht krijgen.

a. Maatschappelijk zorg en gezondheidszorg ("De Zorg")

- Nagaan of in Oisterwijk hulpdiensten tot stand kunnen komen, waarbij huisarts, wijkverpleegster en maatschappelijk werker in een team samenwerken;
- Uitbreiding van de maatschappelijke dienstverlening door o.a.:
  - o) voorlichting over drugs, nicotine en alcohol
  - o) de oprichting van een bureau voor rechtshulp en/of een wetswinkel
  - o) het steunen van burenhulp en alternatieve hulporganisaties
- Met betrokkenen en gebruikers nagaan of het maatschappelijk werk, het bejaardenwerk, de gezinszorg, het kruiswerk e.d. goed voldoen. Als dat nodig is, wijzigingen aanbrengen.

b. Onderwijs en vorming voor volwassenen ("Educatie")

- Het educatief plan voor volwassenen moet uitgevoerd worden.
- Vormingswerk voor jongeren en volwassenen.
- Bevordering van deelname door ouderen aan scholing en vormingsactiviteiten. Dit is niet alleen een zaak van de scholen zelf.
- Extra aandacht schenken aan voorlichting over her- en bijscholingsmogelijkheden, huwelijkse voorwaarden en belastingwetgeving, bijstandwet en sociale verzekeringen, studie- en beroepenvoorlichting, naamvoering (t.a.v. vrouwen).
- Het steunen van activiteiten, gericht op bewustwording, informatieverspreiding, politieke scholing en vorming (bijv. V.O.S.-cursussen).
- Aanvullende activiteiten voor jongeren op het bestaande officiële onderwijs.
- Bevorderen van samenwerking tussen Volkshogeschool, Samenlevingsopbouw en de Bibliotheek als belangrijke informatiecentra.

c. Cultuur, sport en recreatie ("De Recreatie")

- Frachtige steun voor het verenigingsleven.
- Bijzondere aandacht voor organisaties die een bijdrage leveren aan de persoonlijke ontplooiing van hun leden (toneel, muziek en zang, dans, handenarbeid e.d.)
- Speciale steun als de activiteiten zich richten op deelneming van brede lagen van de bevolking.
- Steun aan de Samenlevingsopbouw om deze voldoende sociaal-cultureel te laten werken, alsmede haar opbouwactiviteiten te kunnen ontplooiën.
- De sportaccomodaties, waar mogelijk, openstellen voor recreatieve doelen, bijvoorbeeld in de vakantietijd.

d. De Ruimten.

- Het veelvormig (= multifunctioneel) gebruik van gebouwen bevorderen.
- Geen grote, dure ruimten bouwen, maar kleine en eenvoudige gebouwen.

3. DE SCHOOLWERELD VAN OISTERWIJK

Onderwijs is nodig voor het welzijn van ieder mens. Met goed onderwijs krijgt iedere burger de gelegenheid zich te ontplooiën tot een volwaardig mens, die zijn zegje kan doen en op de juiste manier weet te handelen. De school is als het ware de toegangspoort tot de samenleving. Daarom moet in het onderwijsbeleid de relatie tussen school en (Oisterwijkse) samenleving blijken.

In het onderwijsbeleid dienen we ernaar te streven, dat:

- onderwijskansen werkelijk voor iedereen gelijk worden;
- onderwijs, naast intellectuele vaardigheden, ook emotionele, sociale, creatieve en praktische vaardigheden voor alle kinderen omvat;
- in het onderwijs niet de concurrentie tussen leerlingen, maar de solidariteit beklemtoond wordt;
- het onderwijs gericht wordt op het in saamhorigheid zelf kiezen en beslissen, zelf zijn eigen situatie in de hand krijgen en er zelf iets over kunnen zeggen.

Om dit alles in Oisterwijk te bereiken is democratisering van het onderwijssysteem noodzakelijk. Daarvoor zijn de volgende maatregelen nodig:

- a. Er moet een duidelijk plan komen voor het gemeentelijk onderwijsbeleid. Voorzieningen in bestaande en nieuwe woonwijken, zoals Pannenschuur, moeten er tijdig zijn en niet nadat een hele wijk is volgebouwd. Hierbij dient de keuze van de ouders gerespecteerd te worden.
- b. Overleg, waar mogelijk samenwerking, met het bijzonder onderwijs dienen we van gemeentewege te bevorderen. Het toegezegd overlegorgaan moet op korte termijn gaan werken. Het overlegorgaan dient zich te verstaan met het wijkopbouwwerk, sociaal-cultureel werk, de muziekschool, de bibliotheek en andere voorzieningen, die speciaal zijn gericht op de creatieve en musische vorming. Schoolgebouwen dienen we, zo mogelijk, in te schakelen bij andere activiteiten (multi-funktionele gebouwen).
- c. Integratie van kleuter- en lager onderwijs moeten we, vooruitlopend op de nieuwe wet voor het basisonderwijs, stimuleren en activeren.
- d. Integratie van het voortgezet onderwijs, en wel zo breed mogelijk, te weten LBO, MAVO, HAVO en VWO, dienen we te bevorderen. We streven naar de stichting van openbaar vervolgonderwijs.
- e. De betrokkenheid van ouders en de leerlingen zelf bij het onderwijs moeten we stimuleren. Bij het openbaar onderwijs door het instellen van een schoolraad, bij het bijzonder onderwijs door het ondersteunen van initiatieven om tot verdere democratisering van de schoolbesturen te komen.
- f. De invoering van verantwoorde onderwijsvernieuwingen bevorderen en uiteraard niet alleen bij het openbaar onderwijs.
- g. Teneinde onderwijsvernieuwingen te stimuleren, dient de begeleiding van onderwijskrachten te gebeuren door inschakeling van een schooladviesdienst (Pedagogisch Didactische Dienst te Tilburg). Kinderen, die een achterstand hebben, moeten extra aandacht krijgen door het aantrekken van boventallige (= extra) leerkrachten, of met behulp van vrijwilligers.
- h. Subsidiëring van kinderdagverblijven en peuterspeelzalen dient gewaarborgd te blijven. Hierdoor kunnen we reeds op jeugdige leeftijd taalvaardigheid, sociale vaardigheid en emotionele en intellectuele ontwikkeling bevorderen.
- i. Kinderdagverblijven en centra voor dag- en vakantieopvang van schoolgaande kinderen dienen ten behoeve van werkende ouders opgericht en in stand te worden gehouden.
- j. Initiatieven m.b.t. dagmavo's voor volwassenen (moeder-mavo's), brugklassen voor vrouwen en open school dienen met kracht te worden gesteund. De gemeente dient voorrang te geven aan bijdragen t.b.v. het tweede-kansonderwijs, met name voor werklozen en vrouwen. Een verdere uitbreiding van het educatief plan willen we krachtig steunen.

4. WONEN IN OISTERWIJK

De prachtige natuurgebieden van Oisterwijk moeten in beginsel beschikbaar zijn voor alle mensen die van de natuur willen genieten.

De P.v.d.A. is voor een eerlijke verdeling van de ruimte tussen en voor gelijkwaardige mensen. Juist op het terrein van de volkshuisvesting zou je een eerlijke verdeling verwachten. Helaas is niets minder waar. Op het gebied van de volkshuisvesting zien we in onze "Parel van Brabant" enorme verschillen en onnodige tegenstellingen. De een woont in een huis dat dringend aan verbetering toe is, de ander speculeert zich van de ene woning in de andere. Sommige mensen wonen op 30 vierkante meter of minder, voor anderen is dat de oppervlakte van hun zwembad. Voor hen die hun ogen niet in hun broekzakken hebben, zal het duidelijk zijn dat er in grote gedeelten van Oisterwijk:

- saai gebouwd is en wordt;
  - vaak nauwelijks buurtvoorzieningen aanwezig zijn;
  - voor kinderen geen plaats is om normaal te spelen;
  - mensen in woningen zitten die je dikwijls geen woningen kunt noemen.
- Het totale volkshuisvestingsbeleid is in handen van enkele personen. De bewoners en huurders worden bij dit beleid nauwelijks betrokken. De Partij van de Arbeid wil zich in de gemeenteraad en daarbuiten inzetten voor de volgende zaken:

- a. Door een andere stedenbouwkundige opzet aantrekkelijke woonwijken maken. Dit in tegenstelling tot de recht-toe-recht-aan-wijken, die de afgelopen jaren zijn aangelegd.
- b. Veel aandacht voor de woonomgeving: woonerven, intieme en beschutte spelterreinen, voldoende parkeergelegenheid, weren van snelverkeer uit de woonwijken.
- c. Ruime mogelijkheid voor de bewoners zelf om vorm te geven aan hun direkte leefomgeving, mede door het erkennen van bewonersgroepen als gesprekspartners van de gemeente.
- d. Er dienen voldoende huurwoningen te zijn (onderzoek naar een minimum-aantal).
- e. Bewoners van woningwetwoningen moet de kans worden geboden hun woning te kopen, wanneer het aanbod van huurwoningen, met name voor de laagst-betaalden, dat toelaat."
- f. Tegengaan van verkrotting door woningen op tijd te verbeteren in overleg met de bewoners en in samenhang met de leefomgeving.
- g. Leegstand van woningen tegengaan.
- h. Verbetering van het toewijzingsbeleid door dit niet in handen te geven van één persoon, maar van een commissie die alle woningen toewijst.
- i. Het wethouderschap en een bestuursfunctie bij een woningbouwvereniging zijn onverenigbaar. Deze functies moeten ontkoppeld worden.
- j. De woningbouwvereniging "St. Jozef" dwingen om democratisch te functioneren, zodat bestaande en toekomstige huurders invloed kunnen uitoefenen op het beleid van de "vereniging".
- k. Een actief woningbouwbeleid in het bijzonder voor alleenstaanden en tweepersoonshuishoudens. Uitdrukkelijk zij hierbij vermeld, dat vrouwen dezelfde rechten hebben als mannen.

5. DE VERDELING VAN DE OISTERWIJKSE RUIJTE

Ruimte en grond zijn in het dichtbevolkte Nederland schaarse goederen. De toenemende druk op de ruimte door een grotere mobiliteit, groeiende recreatie en een scheiding tussen wonen en werken, maken een bezinning op het gebruik van gronden noodzakelijk. Wij ontkomen daarbij niet aan spelregels, die een eerlijke verdeling van de ruimte, ook voor komende generaties kunnen waarborgen.

De grond moet zoveel mogelijk in gemeenschapsbezit komen, zodat de gemeenschap het gebruik van de grond het beste in de hand kan houden. Deze doelstellingen leiden voor Oisterwijk tot de volgende programma-punten:

- a. Het gematigd vestigingsbeleid moeten we in beginsel handhaven. De toewijzingsnormen dienen openbaar en controleerbaar te zijn. Ze worden door de raad vastgesteld en zo nodig herzien.
- b. Een toeneming van het woningbestand moet zo mogelijk binnen de bebouwde kom plaatsvinden (Inbreien i.p.v. uitbreiden). Mogelijkheden: de Vloeiweg, de terreinen van Berkelmans en andere vrijkomende fabrieksterreinen.
- c. Voordat Pannenschuur volgebouwd is geen andere woonbestemmingsplannen ontwikkelen buiten de huidige bebouwingsgrenzen, tenzij in de bebouwde kom (zie b.), en bijvoorbeeld geen bestemmingsplan Hoevenseweg.
- d. De gemeente moet gronden, waar bebouwing ongewenst is, aankopen. Voortzetting dus van het aankoopbeleid zoals dat gevoerd is m.b.t. het herenkamp en de sportvelden van R.K.V.V.Oisterwijk. Aanpassen van de bestemmingsplannen aan het huidige gebruik.
- e. Bij de vaststelling van het plan buitengebied geen toeneming van de woondichtheid toestaan.
- f. In Pannenschuur en andere wijken zorgen voor een verscheidenheid van bouwwijze en woningtype (woningwet- en premiewoningen en huizen in de vrije sektor).
- g. Voorzieningen in de woonwijken (winkels, scholen e.d.) op kleine schaal mogelijk maken. In Pannenschuur moeten deze voorzieningen gelijk met de woningbouw tot stand komen, eventueel als noodvoorziening.
- h. Sociale woningbouw krijgt voorrang. De bouw in de vrije sektor moet beperkt worden. Grondpercelen moeten aan een maximum-oppervlakte worden gebonden. We denken hierbij aan bijvoorbeeld 400 m².
- i. Oisterwijkers, die nog geen eigen woning hebben en Oisterwijkers, die hun woning door verhuur, verkoop of overdracht aan de gemeente aan een andere Oisterwijker beschikbaar stellen, kunnen een vergunning voor bouw in de vrije sektor krijgen.
- j. Kleinschalige ambachtelijke bedrijven en dienstverlenende bedrijven, die geen overlast bezorgen, moeten in of bij de woongebieden een vestigingsplaats krijgen of behouden.
- k. ... en overigens blijven wij van mening dat nieuwbouw voor het gemeentekantoor niet noodzakelijk is, en zeker niet op de hoek van de Lind en de Balbian Versterlaan.

6. HET OISTERWIJKSE MILIEU

Milieubeleid is meer dan het uitvoeren van duidelijke milieutaken. Milieubeleid dient door te werken in ondermeer de ruimtelijke ordening, de volkshuisvesting, het verkeer, het economisch beleid en het toeristenbeleid. Nog steeds zijn we met z'n allen bezig onze aarde te verpesten. Hoewel de mentaliteit enigszins aan het veranderen is, is het dwingende noodzaak, dat door verdergaande zelfbeperking een andere levenswijze ontstaat. De overheid - ook de gemeente - moet een voorbeeld zijn en maatregelen nemen ter bescherming van het natuurlijk milieu. In Oisterwijk kunnen we daaraan meewerken door:

- a. Het geven van werkelijke bevoegdheden aan de commissie milieubesef. Als raadscommissie ex art. 61 moet deze commissie tot taak krijgen advies te geven bij besluiten met betrekking tot die punten, waarbij het milieu in het geding is. Verder dient zij advies te geven bij het opstellen van gebods- en verbodsbepalingen ter besparing van energie en grondstoffen en het beleid t.a.v. afvalstoffen, watergebruik enz.
- b. Krachtig handhaven van bosgebieden en stimuleren van waardevolle agrarische bedrijven. Kleinschaligheid bevorderen, door concentratie van de grotere agrarische bedrijven (bio-industrie) tegen te gaan.
- c. Het verwerven van zoveel mogelijk grond in eigendom van de overheid of instellingen voor natuurbescherming.
- d. Het in overleg met beherende instanties, zoals Natuurmonumenten en Brabants Landschap, geleiden van de recreatie, zodat we kwetsbare gebieden ontzien en het milieu minderen aantasten (verkeersmaatregelen e.d.)
- e. Het tegengaan van massa-recreatie op relatief kleine oppervlakten. Geen verdere uitbreiding van verblijfsrecreatie, zoals campings en bungalowparken.
- f. Verbetering van de leefbaarheid van de directe woonomgeving door het bevorderen van groenvoorzieningen in iedere woonwijk en een verantwoord onderhoud van het openbaar groen.
- g. Het vanwege de ontregeling van het natuurlijk evenwicht zoveel mogelijk beperken van het gebruik van verdelgingsmiddelen en kunstmest.
- h. Kritische afgifte van Hinderwetvergunningen en het bestrijden van geluidshinder. Stimulering van het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen.
- i. Een verantwoorde, doelmatige verwijdering en verwerking van afvalstoffen. Te denken valt aan het afzonderlijk verzamelen van diverse afvalstoffen, zoals glas, blik, papier en tot kompost te verwerken afval.
- j. Een zuinig gebruik van grond- en hulpstoffen. Het stimuleren van het gebruik van kringloopartikelen en het zoeken naar milieu-vriendelijke alternatieven voor kunststofprodukten.
- k. Goede voorlichting over het gebruik van brandstoffen en grondstoffen, energie- en grondstofbesparende gedragswijzen, bijvoorbeeld isolatie van huizen.
- l. Het steunen van actiegroepen, particulieren en verenigingen, die ijveren voor milieubescherming en -educatie.

7. HET VERKEER IN OISTERWIJK

Door de toenemende welvaart is de autodichtheid sterk toegenomen en de mobiliteit van de mensen verbeterd. Op zichzelf is dit een goede zaak. Aan het autogebruik kleven echter nadelen die we zoveel mogelijk moeten beperken. Niet vanwege het "autootje pesten", maar omwille van de leefbaarheid, de veiligheid en een verstandig energiegebruik, moeten we het autogebruik afremmen en andere vervoersmogelijkheden aantrekkelijk maken. Door de volgende maatregelen willen we in Oisterwijk het verkeer veiliger maken:

- Bij het ontwerpen en verbeteren van woonwijken krijgen voetgangers en fietsers een veilige baan.
- Aanleg van fietspaden en stallingsmogelijkheden voor fietsers bevorderen.
- Parkeermogelijkheden IN het bosgebied aanzienlijk beperken door de aanleg van verspreid liggende, niet al te grote, parkeerterreinen aan de randen van de recreatiegebieden.
- Waar dat mogelijk is, en waar de bewoners dat wensen, zullen we de inrichting van woonerven ondersteunen.
- Bij de behandeling van het komend verkeerscirculatieplan moet grote aandacht besteed worden aan de verkeersveiligheid.
- Het centrum van de gemeente moet "autoluw" gemaakt worden.
- De aanleg van parkeerterreintjes rond het centrum is hoogst noodzakelijk.
- Een hart-op-hart-verbinding met Tilburg is overbodig, omdat de capaciteit van de Heukelomseweg voldoende is.
- De provinciale weg Udenhout-Moergestel, die voor een groot deel door woonwijken loopt, dient om de gemeente heen geleid te worden, tenzij nadere studie zou aantonen, dat dit te zeer ten koste zou gaan van natuurgebied.
- Opnieuw dient op basisscholen verkeersonderwijs te worden gegeven.
- Het openbaar vervoer dient te worden bevorderd, bijvoorbeeld busverbinding Moergestel-Oisterwijk; Oisterwijk-Udenhout. Busroutes dienen zodanig te zijn, dat alle wijken op normale bushalteafstanden bereikbaar zijn (denk aan Pannenschuur).

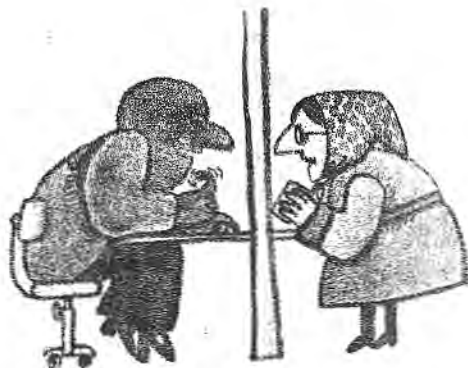
8. OISTERWIJKSE SOCIALE EN ECONOMISCHE ZAKEN

De gemeente moet alle middelen aanwenden om een gezond sociaal-economisch beleid in Oisterwijk te scheppen. Het welzijn van de mensen is immers ook afhankelijk van de mate waarin zij actief kunnen bijdragen aan het economisch gebeuren.

HANDHAVING EN VERSTERKING VAN DE WERKGELEGENHEID IS DAARVOOR EEN EERSTE VOORWAARDE.

Oisterwijk is een aantrekkelijke recreatie- en woongemeente, zij het niet voor alle bevolkingsgroepen. Oisterwijk moet echter ook een aantrekkelijke **WERKGEMEENTE** zijn. Bij het beleid moeten we rekening houden met de kleinschaligheid van de gemeente en de behoeften van de bevolking. De volgende punten moeten bijzondere aandacht krijgen:

- a. Bestaande Oisterwijkse bedrijven moeten voldoende ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en rendabel voort te werken, als dit niet ten koste gaat van de werkgelegenheid.
- b. Zo nodig zal de gemeente subsidie-aanvragen bij het rijk van bepaalde bedrijven krachtig moeten steunen.
- c. De uitgifte van industrieterrein moet meer dienstbaar worden aan het werkgelegenheidsbeleid.
- d. Industrieterreinen moeten in erfpacht uitgegeven worden.
- e. Voorkeur geven aan het aantrekken van kleinschalige, milieuvriendelijke en arbeidsintensieve bedrijven.
- f. Aan bedrijven die zich in Oisterwijk willen vestigen, garanties vragen voor het aantal en de kwaliteit van arbeidsplaatsen voor Oisterwijk; zo mogelijk door gerichte om- en bijscholing.
- g. De gemeente moet zeer actief zijn in de verwerving van rijkssubsidies voor zgn. aanvullende werken.
- h. Aanbestedingen door de gemeente moeten in het openbaar plaatsvinden. Bij gelijkblijvende omstandigheden krijgen Oisterwijkse bedrijven de voorkeur. Hierbij moeten we ook letten op de inschakeling van Oisterwijkse onderaannemers.
- i. Bij het mogelijk afstoten van gemeentelijke activiteiten, zoals onderhoudswerk, aan particuliere bedrijven, niet alleen kijken naar de kosten, maar ook naar het werkgelegenheidsaspect.
- j. Er moet een advieskommissie Algemene Bijstandswet komen, die alle aanvragen voor bijstand behandelt.
- k. De opstelling van richtlijnen is nodig voor het geven van toestemming bij vrijwilligerswerk door werkelozen.

9. OISTERWIJK EN DE CENTEN

- De begroting en financiële beleidsplannen moeten leesbare stukken zijn. Het jaarlijkse huishoudbboekje van de gemeente met een overzicht van de inkomsten en de uitgaven moet als een leesbaar geheel aan de burgers worden gepresenteerd. Bijvoorbeeld in het informatieblad.
- Voor het aanvatten van nieuwe taken is geld nodig. Het is daarom noodzakelijk bestaande taken kritisch te bekijken. Het is mogelijk, dat de gemeente enkele taken afstoot en aan andere wat minder doet. Het geld dat we zo overhouden, kunnen we voor andere noodzakelijke activiteiten gebruiken.
- De gemeente moet beschikken over een meerjarenplan, waaruit blijkt, wat zij de komende jaren wil.
- Bij tarieven en belastingen geldt het draagkrachtbeginsel. De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten.

